

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol
Schulder București, strada Șelar, 10.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Ti-
pografică”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weisz
Bernat la loterie.

Un mameluc.

În vedința de Vineri a camerei ungare, deputatul guvernamental Dr. Iosif Pop, om «cu buze românești», ales în Șomcuta-mare, a rostit o vorbire cu pretensiunea de a «clarifica» situația politică-națională a Românilor.

De unde «și-a luat» dl. Dr. Iosif Pop indemnul de a vorbi în numele Românilor, nu știu, atâta însă pot constata, că în discursul, ce l-a ținut, se bat în capete cele mai stupide absurdități.

Ca Român — pe aceasta pune pondul principal — Dr. I. Pop a declarat în vorbirea sa, că a pășit pe terenul politic condus exclusiv de gândul să propage în poporul român sentimentul patriotic, de datorință față de patrie, de respect și supunere față de constituție și legile țării, să întărească alipirea și credința față de patria comună în bine și în rău deopotrivă. Scopul acesta numai astfel poate fi ajuns, dacă toate neînțelegerile dintre cetățenii «cu buze diferite» vor dispărea și toți se vor uni în iubirea de patrie.

Al doilea motiv, care l-a îndemnat să intre în lupta politică a fost acela de a arăta din parlament, care este direcțiunea ce trebuie să urmeze României pentru-ca să se fericească.

Și începe: Înainte de asta cu 60 de ani nu existau certe între naționalități. Nici acum n'ar exista, dacă n'ar fi... agitatori. Odinioară Români erau buni patrioți. Au făcut mari servicii patriei. Contopirea lor nu este imposibilă, numai modul trebuie aflat spre aceasta. Români n'ar putea trimite mai mulți deputați în parlament, chiar dacă n'ar face o nouă arondare a cercurilor electorale, cari astăzi sunt întocmite în chipul cel mai nenatural și absurd. Pa-sivității nu se pot plânge de nimic, cel mult de gradul inferior de cultură al poporului lor, pentru care însă nu guvernul poartă vina. Acesta înființează școale destule, dar Români nu vreau să-și trimită băieții la școala de friodă să nu se maghiarizeze, deși limba statului ar trebui să o știe fiecare cetățean. Să intre pasivității în parlament, acolo să-și espună gravaminele, dacă există gravamine, nu nutrească focul sub spuză. Existența Românilor este de a se mulțumi statului maghiar. Daco-romanismul e imposibil, abstrăgând de la aceea, că noi (Români din Ungaria) suntem «o parte nedesparțibilă a națiunii maghiare». Contra Românilor, cari tind la «desmembrarea» patriei, sunt îndreptățite cele mai draconice măsuri.

Fără de acei Români însă, cari se consideră de «membri ai națiunii maghiare» să dispară ori-ce bănuială și neîncredere. Așteaptă încredere și iubire din partea Ungurilor față de inteligența patriotică românească. Forța statului stă în inteligența maghiară, care trebuie să absoarbă în sine toate forțele spirituale, egite din sinul popoarelor nemaghiare. Cultura maghiară a progresat în ultimii 30 de ani atât de mult, încât nu există om cult în țeara întreagă, care să se poată sustrage din cercul ei de influență. Primește bugetul prezentat de guvern. Aplause. Gratulări. Mă mir, că vig. Pichler Gyözö nu l-a pupat în frunte pe Dr. Iosif Pop pentru această «patriotică» vorbire.

Am dat pe scurt conținutul vorbirii, cu care deputatul Șomcutei-mari crede, că a marcat «direcțiunea politică» ce au să urmeze României în viitor.

Nu știi, să rizi, să compătimesti, să dai disprețului, să-ți de bătuț la cap, de șiflicar ori de naiv pe un astfel de om.

După concepțiile acestui omuleț, Români nu au în inima lor iubire de patrie, simț de datorință și respect față de legi și constituția țării.

Când, cum și unde a făcut dl. Pop aceste constatări? Și ce înțelege el sub patriotism? A, aici tace «șiflicul» nostru, bărbatul menit să deie «directiva» spre fericirea neamului românesc. Dar «spiritul» vorbirii ne arată, că pentru diplomatul din Șomcuta patriotismul e egal cu a te face Maghiar cu trup cu suflet, a simți unguerește.

Bat'o focul treabă, întregă haita șovinistă maghiară toacă zilnic aceste idei de patriotism, dela pact încoace, și acum vine Dr. I. Pop să le deie ca un lustru nou. A întârziat. Moldovan Gergely din Cluj l-a întrecut. Acest individ «și-a spus» păreri mult mai precise încă, deși numai din simplu polițaiu a ajuns la gradul de desnodător al încurcărilor dintre Maghiari și Români. Dela Iosif Pop, care a fost jude de tablă și la chestiile urbariale se pricepea de minune, cunoșcuiți așteptau ceva mai mult, fie și în absurdități. Căci un om mai deștept până și prostiile le știe face mai cu coarne.

Intunecimea totală, care stăpânește creierii politicianului nostru de tristă recomandare, măi tare ese la iveală din constatarea, că între Maghiari și Români a fost pace până acum 60 de ani și că această bună înțelegere a dispărut, responsabili sunt agitatorii români.

Enigmatic omul nostru.

Are cutezanță să se amestece în politică, fără ca să dispună de cele mai

elementare cunoștințe istorice și fără să aibă barem cea mai palidă idee despre desvoltarea stărilor politice din Ungaria în timpul din urmă. Oare de flori de ouc au făcut Români 84 și 48? Nu tratamentul și tendințele de nimicire, puse la cale de Maghiari, au cauzat curgerea de sânge din 84 și 48? Ear' dela pact încoace seria persecuțiilor îndurate de poporul român, pentru-că ține la neamul, datinile, limba și legea sa, nu intoleranței șovinistului regim unguresc este de a se atribui? Procesele de presă, replica și memorandumul, furia «sălbatecă» descărcată asupra Românilor în atâtea rânduri, toate sunt nimic pentru Iosif Pop. Români, agitatorii români poartă responsabilitatea pentru toate?

Dacă vre-o odraală galițiană, ajunsă în parlamentul din Budapesta, ar fi rostit cuvintele, pe cari le-a rostit Dr. Iosif Pop, treacă-meargă. În fine Jidovul toate le face din speculă. Dar' numai în numele sau și pentru persoana sa.

Dr. I. Pop însă merge mai departe ca Jidovii. El nu numai pe sine se recomandă grației guvernărilor Ungariei, ci crede, că poate aduce jertfă politică de maghiarizare întreg poporul român. Că domnia lui se face Tătar, Turc, ori Ungur, treaba lui. Că băieții lui declamează «Talpra magyar!» e regretabil, dar pe el îl privește în primul rând. Lase în pace însă poporul român pentru care prin vorbirea sa de Vineri a arătat, că nu are inimă, nu-l pricepe, nu-l cunoaște interesele de viață.

Fericirea poporului român numai atunci va fi asigurată, dacă liber și neimpedecat de nimeni își va pute desvolta calitățile sale naționale, limba și cultura sa. Nu limba și cultura maghiară, apolcosată de Iosif Pop, este chemată să ridice poporul român la treapta ce i se cuvine, ci limba și cultura proprie. Și tocmai în aceste două puncte este atacat poporul român din partea guvernului, a cărui politică o aprobă nagy somkuti Dr. Pap József.

Noul Moldovan Gergely propune măsuri draconice pentru agitatori. Ce fel de agitatori, domnule? Noi nu cunoaștem agitatori. A-și apăra dreptul și existența națională însemnează a agita? De când această concepțiune?

Dar' ce să mai discutăm? Din toate cele spuse de deputatul Șomcutei recunoaștem — pe mamelucul, care venează după interese personale și se recomandă grației celor cu puterea în mână. Pe astfel de oameni poporul român îi pune pur și simplu la talon.

Sibiu, 3 Februarie 1902.

Din România. Ziarele din Bucu-rești aduc știrea, că dl. Pallada a întrunit la sine vre-o 40 de deputați și în fața lor a declarat, că motivul retragerii nu este altul, decât reorganizarea și consolidarea partidului liberal în capitală și în provincie.

La aceste declarații, putem adăoga — scrie «Cronica» — că o serie de întruniri se pregătesc chiar acum în cursul sesiunii parlamentare în capitală, după care vor urma altele în provincie; ear' în cursul verii, se vor pregăti alegerile comunale, cari după-cum se știe vor avea loc în prima Duminecă a lunii Noemvrie.

Tot în vederea acestor, alegeri se trământă și conservatorii.

Mișcarea Polonilor, provocată de osânda din Wreschen, continuă. Zi-lele trecute a fost o adunare de studenți în Lemberg, în care s'a protestat contra purtării presidentului clubului polon, Iavorski, care la primirea celor 200 de ruble dați de societatea slavă de binefacere din Moscova pentru osândiții din Wreschen prezentase actul în coloare filo-rusă. Studenții, ca să arete că aceasta nu e adevărat, au decis să convoace o adunare națională și cele 200 de ruble le vor trimite la Moscova.

Ziarele din Lemberg anunță că, din cauza agitațiunii care domnește în populația polonă, împăratul va numi guvernator al Galiției pe comandantul corpului de armată, mareșalul conte Albori.

UNIVERSITĂȚILE NAȚIONALE. Comisiunea bugetară a Reichsrathului austriac a primit propunerea, că petițiile intrate cu privire la înființarea unei universități germane, cehe, italiene, slovene și rutene, să fie transpuse la guvern.

Chestiunea teatrului la noi.

Lipsca, Ianuarie 1902.

I.

Adunarea generală a «Societății pentru fond de teatru român», care a avut loc anul trecut, a încredințat pe onorabili domni din comitetul societății cu redactarea unui proiect de reformă a statutelor și cu prezentarea unui plan privitor la realizarea ideii teatrului român.

În pornirea liberală de a cunoaște cât mai multe opinii asupra acestei chestiuni, dl. Dr. Iosif Blaga, secretarul comitetului, a avut amabilitatea a se ad-

resa și cătră mine cu dorința să-mi spun părerile în chestiunea asta.

De oarece am mai purtat în coloanele «Tribunei» o discuție asupra «Societății pentru fond de teatru» și fiind convins, că ideile mele pot întâmpina multe nedumeriri de discutat și poate chiar opoziție energică din partea celor mulți și optimiști, îmi permit a încerca să răspund dorinței de mai sus, tot în coloanele acestui ziar; espunerile mele vor pute fi controlate în chipul acesta mai cu înlesnire nu numai din partea on. comitet, ci și din partea membrilor «Societății» ear' eu voi putea răspunde eventualelor opinii contrare.

Până a nu trece la chestiunile fixate, cred necesar a premitte unele considerații, fără de cari opiniile ce voi mărturisii ar părea neclare și nefondate, ba chiar aș pute fi rău înțeles.

Se împlinește un sfert de veac dela înființarea «Societății pentru crearea unui fond de teatru național român». Astăzi, scopul cel dintâiu al fondatorilor este ajuns. Societatea dispune de un capital considerabil, ceea-ce — pe bună dreptate — constituie un rezultat cultural splendid în ochii nostri ai tuturor.

Acest rezultat însă, pe lângă efectul firesc al bucuriei și entuziasmului obțesc, a mai trezit și un curent foarte optimist cât privește actualitatea și putința realizării ideii însăși a teatrului român. Este și acest rezultat tot atât de firesc și tot atât de fondat, cum este generala triumfare de bucuria fondului considerabil?

Aici să-mi-se lerte, că nu mă găsesc de acord cu mulțimea optimiștilor nostri. Nu că aș fi pesimist. Doamne apără! Dar' istoriile evoluției de până acum a societății pare a nu oferi nici o garanție pentru cei-ce cred în puțința realizării imediate a teatrului nostru național.

Douăzeci-și-cinci de ani de-arândul, oamenii devotați idealului sublim al Societății, au muncii pentru un singur lucru: «crearea unui fond de teatru». Acesta era scopul precizat în statute și nimeni n'a încercat să se abată dela acest scop sau să-l lărgească. Toată activitatea societății — și fu o zeloasă și bogată activitate — s'a concentrat astfel spre o singură țintă: așezarea temeliiilor materiale pentru viitorul teatru român.

Bine înțeles, șomai interesele adunării capitalului reclamau și o propagandă intelectuală, care s'a și făcut cu multă vrednicie din partea meritatului nostru om de literă dl. Iosif Vulcan și din partea luminaților și colaboratori dela Brașov și din alte ținuturi. Însă, cine va pute contrazice, că activitatea aceasta nu era încă de natură a pro-

poi și colonizându-l cu familii române de neguțători mici din diferite părți, cărorora le-a dat casă și pământ de cultivat, a dat naștere Blajului aceluia, care mai târziu a jucat un rol atât de însemnat în istoria noastră a Românilor, dar mai ales a celor de dincoace de Carpați, devenind una dintre cele mai puternice fortărețe ale romanismului și centrul tuturor mișcărilor culturale, sociale și naționale.

Din aceea mănăstire pentru care atât de ostentiv Inocențiu fără ca să poată vedea decât abia începutul zidirii ei, din aceea mănăstire, căreia el i-a pus peatra fundamentală, au eșit cu timpul vestitele școale din Blaj, cari în restim de mai multe decenii nu au încetat a da aproape neîntrerupt din sinul lor bărbați, cari au fost în sensul cel mai strict al cuvântului preoți adăvărați ai idealului național; bărbați iluștri, cari prin sacrificiile lor considerabile și de tot soiul aduse pe altarul bisericii și națiunii noastre s'au făcut vrednici de recunoștința noastră a tuturor și au devenit cele mai strălucite modele de imitat; bărbați mari, cari și-au jertfit totul pentru biserică și națiune.

Din mănăstirea începută de Inocențiu s'au făcut acestea «sômpe» palestre ale mușelor, aceste instituțiuni

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Inocențiu Micu Clain.

— Cuvânt festiv rostit la serata teologilor din Blaj în 26 Ianuarie n. 1902. — (Urmare).

Noi ca urmași ai entuziastei pleiade de tineri de mai acum o jumătate de secol, voind să dovedim că acel «capital întreg de energie și însuflețire» ce-l constituiau ei în acele timpuri nu s'a stins și nimic cu totul deodată cu ei, ci mai există și astăzi deși poate nici pe departe în un cuant atât de mare, promitem solemn, că vom fi între cei dintâiu spriginitori ai fondului ce sperăm tare că se va înființa.

Monument lui Inocențiu Micu Clain! Monument vrednic de memoria acestui glorios arhieru, care să fie o adevărată podobă pentru piața Blajului, care lui îi datorește întemeierea. Eată tot ce am voi noi.

Monument lui Inocențiu Micu Clain! O scumpă iluzie, ce de mult erai înăbușită în inimile membrilor societății, văreia vrednic patron și stimulat de activitate a devenit Inocențiu, o... iluziune sfântă, vedem desprinzându-se de pe

tine vëlul misterios al îndoielii, ce te acoperea până acuma, optimismul nostru ne face să te vedem oare-cum luând forme chiar de intrupare.

Provedința dumnezească s'a îngrijit în toate timpurile de biserică sa și adese când aceasta era în strimtorarea cea mai mare și în starea cea mai deplorabilă atunci îi trimitea câte un bărbat mare și destoinic, care era privit din partea mulțimii ca un sol providențial.

Astfel sta lucrul și cu sf. unire. Când actul ei era făcut și când Român în virtutea aceluia aștepta cu dor ferbinte sanarea atâtor rele și nedreptăți ce i-se făceau, când aștepta și spera — pe tot dreptul — mai tare ca ori-când altă-dată un viitor mai bun și mai fericit, atunci apare deodată în mijlocul lui tinărul cleric Ioan Micu Clain — mai târziu energicul și înflăcăratul episcop Inocențiu Micu Clain — de care poporul își legase atâtea nădejdi și pe care îl considera de bărbătuț așteptărilor, care pe lângă o luptă eroică va da cătuși de cât o soluțiune mai convenabilă raporturilor triste și critice între cari se afla el pe acel timp.

Înțelenit era foarte de răul ignoranței și al urei de rase ogorul, pe care avă să-l cultive pe lângă lupte multe

și svircobri grozave tinărul episcop. Inocențiu era un spirit mare. El nu umbla numai după o viață plăcută, liniștită și fără griji, el nu lupta numai pentru satisfacerea și pentru îndeplinirea unor ambițiuni proaste și deșerte; ci stăruit de niște aspirații mai înalte și mai nobile și-i-a prefript vieții sale o țintă ideală, spre care tindea prin toate lucrările sale și de care fiind condus ca de o stea polară lupta... lupta chiar cu risicul de a pierde totul, de a deveni chiar victima idealului mari spre cari tindea.

Inocențiu de abia eșit de pe băncile școlii devine episcop, și cum era tinăr și dornic de muncă îndată la începutul înaltei sale direcții se apucă de executarea planului său de activitate mare și grandios toomai fiindcă cuprindea în sine toate terenurile posibile.

Cartea principală a activității sale avea să o reserve pentru binele și interesul bisericii sale. Și într-o adevăr el devine apostolul cel înflăcărat al sf. Uniri, care plin fiind de energa sf. Paul și de iubirea sf. Ioan Evangelistul a desvoltat o activitate uimitoare pentru lăfărie și întărirea ei. Așa încât fără esagerare putem zice, că unirea cu respect la Români transilvăneni sub el și-a ajuns culmea, s'a ridicat aproape

până la apogeu, după ce pe la anul 1741 sfârș de câteva excepțiuni neînsemnate din țeara Bârsei, districtul Brașovului și al Făgărașului toate comunele românești erau întoarse în sinul bisericii catolice.

Merite neperitoare și-a câștigat Inocențiu prin renovarea Blajului și prin realizarea ideii antecesurului său de a se edifica o biserică catedrală, o reședință episcopescă și o mănăstire de călugări basiliani pentru cari atâtea sfârșări încordate și atâtea lupte grele a avut să poarte el.

Din aceste lupte — considerate mai de aproape — transpiră atât de frumos spiritul cel mare de jertfă, dragostea cea învăpăiată și entuziasmul cel viu al marelui și strălucitului nostru arhieru Inocențiu, care înzăstrat fiind cu o bărbăție scipionică și cu enrgie de fer, a stat nemijiat contra tuturor atacurilor violente, ce erau îndreptate asupra lui cu scop de al desouraja și ai nimici planul său de activitate atât de sublim.

El e întemeietorul Blajului ca centru românesc. Din acel sat mic calvinesc, ce a existat până atunci, din livada și curtea economii a domeniului Apafian, Inocențiu croește și construiește piața și strădele ei. Împopulându-l

moza direct problemele mari ale teatrului, în afară de agonisirea capitalului bănesc? Dacă nu altceva, întreprinderea așa de puțin norocoasă a *«bibliotecii teatrale»* îndreptățeste pe deplin, sper, părerea ce-mi permit a mărturisii.

Deci situația se arată limpede: o problemă, dar *«una singură»* este realizată până acum. *«Problema financiară»* a fondării teatrului, ca să mă exprim așa. Ei bine, cu această problemă ne-am apropiat de idealul teatrului nostru național. Dar' ca să ne găsim deja în preajma întrupării lui? E foarte greu de crezut și nu se pare cu neputință de dovedit.

Nici una, dar' nici una din problemele de ordin literar și de ordin artistic și de ordin moral cari sunt nedespărțite de ideea unui teatru național — n'am apucat s'o realizăm. Nici măcar n'am încercat să luăm inițiativa unei acțiuni în aceste direcții.

Și dacă realizarea *«uneia»* din problemele teatrului nostru — agonisirea capitalului — a consumat munca societății în curs de un pătrar de veac, oare să fie suficient entuziasmul unei clipe pentru rezolvarea tuturor celorlalte probleme?

Cine n'ar admite că la noi — mai ales la noi — agonisirea capitalului pentru scopurile culturale reprezintă o problemă din cele mai dificile? Cu toate acestea, un capital considerabil a fost agonișit chiar în scopul unei instituții de domeniu idealist, ceea ce-i un atât mai încurajator. Au trebuit însă douăzeci și cinci de ani de propagandă, ca să putem vedea cu ochii noștri visul frunțărilor culturale dela 1870. Mulți din aceștia nici nu s'au putut însenina de roadele stăruinții și ale sacrificiilor lor. Ei își dorm de mult, sărmanii, somnul de veci...

E deci înțelepteste să nu uităm: cât de mult timp și cât de mari stăruiri au trebuit cheltuite pentru realizarea unei singure probleme din cele multe ale teatrului nostru național.

S'ar putea crede, cu dreptă cumpănire, că problemele curat intelectuale se pot rezolvi vre-odată mai ușor — ba chiar cât ai bate în palme — decât se pot rezolvi problemele financiare? Nu. Ori-cât de adânc s'ar intrista mulții și bunii noștri optimiști, adevărul trebuie spus pe gleau: avem nevoie de încă o serie de ani și de-o desfășurare de forțe și mai harnică, spre a pute îndepinți toate condițiile inexorabile cari să garanteze puțința realizării teatrului românesc.

Intr'o clasificare principiară concentrată, trei mi se par problemele de ordin pur intelectual cari se impun acum *«Societății de teatru»*.

Întâi, crearea forțelor artistice, pentru scenă. Al doilea, aranjarea unui repertoriu teatral potrivit trebuințelor culturale noastre naționale. Al treilea, cultivarea literară și artistică a publicului. În jurul acestor probleme cardinale, se cristalizează toate celelalte chestiuni de detaliu.

În urmăre, nu înjgheburile electrice a unui teatru național român prin o rețea de societăți de diletanți, ci pre-gătirea în direcțiile schițate mai sus — mi-se pare chestiunea de actualitate. Deci o reformare a statutelor în acest înțe-

mărește, cari atâta au contribuit la înaintarea și prosperarea noastră culturală crescând și formând o strălucită pleiadă de luptători aprigi și conști de ei, cari înarmați cu cea mai înfocată dragoste, ca adevărați înaintei-mergători și conducători ai națiunii noastre au desvoltat cea mai mare activitate lărgind hotarul conștiinței și culturii naționale.

Numai atâta să fi făcut Inocențiu și era destul ca să-și câștige titlul de glorie neperitoare în Istoria Românilor. Dar' el a făcut și mai mult.

Bine înțelegând el, că datorința oficialului său constă nu numai în îngrijirea exclusivă de cele religioase ale poporului, ci și de cele politice și naționale, aievea ca un adevărat părinte iubitor nici nu a încetat până în esiliu la lupta pentru desrobirea poporului român din sclăvia politică, în care gemea.

A doua țintă a vieții sale, al doilea mare ideal, care de sine 'i-se impunea era idealul național. Cu sfintețea și cu ardore pasionată și-a păstrat el aceste ideale mărețe, pentru realizarea cărora și-a cheltuit toate forțele spiritului său mare și astfel s'a afirmat de corifeul eroilor libertății noastre naționale. Înaltă a fost chemarea sa, de care însă putem zice, că s'a făcut vrednic per-

les și nici într'un caz o *«inactivare»* acum a teatrului român (cu societăți de diletanți) — după-cum s'a zis cu un termen foarte impropriu, dar' foarte caracteristic pentru concepțiile ce-și fac mulți dintre noi despre realizarea ideii teatrului nostru național. Eată, ceea-ce îmi permit a crede, că trebuie să determine acțiunile apropiate ale societății de teatru.

Diletanții teatrali și tovarășii de diletanți, avem și astăzi — har Domnului! — berechet. Avut-am din mila lui Dumnezeu și înainte de fondarea societății de teatru, și tot din îndurarea Domnului nădăjduim să avem multe (și mai bunicele) și pentru viitor.

Îmi pare însă, că nu sporirea diletantismului teatral, ci dezvoltarea unei arte teatrale de cinste a inspirat pe fondatorii binecuvântați ai *«Societății pentru fond de teatru român»*.

Drăguții noștri de diletanți și generoasele noastre tovarășii teatrale diletanți, pot vieții și se pot înmulți în dragă voe și de aci încolo. Au și acțiunile astea un rost în mișcarea culturală a unui neam încă primitiv sub multe raporturi. Dar' nu scopuri d'al d'astea pot pretinde dreptul la interesarea și la munca unei societăți a obștei pentru ridicarea unui teatru național.

Tovărășii de diletanți se pot angaja și chiar trebuie angajate în serviciul societății teatrului național. Nici-odată însă și sub nici o condiție, Societatea de teatru nu se poate angaja în serviciul diletantismului nostru teatral.

Se zice însă — și o spusese chiar un fost membru al onorabilului comitet al societății — că noi Români n'avem nevoie acum de teatru pentru clasele culte, ci în prima linie ne trebuie un teatru pentru popor. O fi și așa și n'o fi nici așa. Un lucru însă e limpede ca apa de munte: *«avem nevoie de un teatru, care ne lipsește, ear' nu de diletanți, cari poate chiar ne prisosesc»*.

Că teatrul acesta va trebui să țină cont de masele populare, este foarte adevărat. Dar' nu mai puțin adevărat este, că el trebuie să țină cont în prima linie de clasele noastre culte.

Bine înțeles teatru național și teatru popular sunt două probleme culturale, cari la noi au să meargă mână în mână. Dar' că ele s'ar esclude — cum părea să afirme și pomenitul on. domn, — aceasta 'mi-se pare o afirmație, care nu se poate accepta, fiindcă nu se poate dovedi.

Intr'un al doilea articol, îmi voi permite a schița unele opinii cari cred, că ar fi de luat în seamă la proiectul de reformă al *«Societății de teatru»*.

Ioan Scurtu.

Centenarul lui Eliade Rădulescu.

Sâmbătă s'au început la București sărbătorile din incidentul centenarului dela nașterea părintelui literaturii române *«Ioan Eliade Rădulescu»*.

La orele 10 s'a oficiat un parastas la biserica Mavrogheni dela șosea, unde se află îngropat Eliade.

Parastusul a fost oficiat de către vicarul metropoliei Nifon, asistat de trei

eminentiam, pentru-că el a fost necontenit o sentinela trează, care cu ochii'n patru se îngrijea de binele și fericirea poporului său atât de mult iubit.

Sub doi împărați, sub Carol VI. și Maria Teresia tot timpul episcopiei sale a fost o luptă continuă și o călătorie neîntreruptă când la Viena, când la Sibiu, când într'o parte, când într'alta înaintând pretutindenea proteste și plângeri pentru biserică și mai ales pentru națiunea sa oropsită și subjugată în modul cel mai volnic și mai barbar.

Căpătând la propria-i insistență dreptul de a lua parte între staturile și ordinile țării nu numai în dieta trâneivănă, ci și în ori-ce congres public el a devenit cel mai înflăcărat și mai puternic apărător și reprezentant al națiunii române, oăci cu un curajul admirabil și neînfrânt imputa el dietei, că poporul român nu e leneg și trăndav cum susțineau sfaturile, ci din contră chiar vieșă lor liniștită și comodă e rodul diligenței și sudorilor poporului; și apoi câte sate și câți particulari nu au fost scutiți de asuprii volnice la întrepunerea lui.

Lupta lui pe terenul politic a fost o luptă aproape despotată, însă o luptă eroică purtată cu o dragoste atât de

preoți și un diacon. La orele 10 1/4 preoții urmați de asistenți au părăsit biserica îndreptându-se spre mormânt, oăruia 'i-au dat binecuvântarea.

Mormântul era împodobit cu steaguri și brad.

Ziarele anunță, că după cererea metropoliei și a primăriei, oămintele lui Ioan Eliade Rădulescu vor fi îngropate și îngropate la cimiterul Bellu.

Sentața din Sătmar.

Cu acest titlu *«Unirea»* de ieri se ocupă la loc de frunte cu oăndirea părintelui Ardelean.

Făcând cunoscut istoricul afacerii, *«Unirea»* continuă astfel:

Nu e destul, că acusatul și apărătorul au însinuat apelata. Mai marii preotului Ardelean sunt chemați să întrevină pentru apărarea lui.

Oăci proprie, care e în esență vina acusatului? a oprit — să zicem așa, — prin vorbe aspre pe nește credincioși să cănte în biserică în o limbă străină, și 'i-a scos afară.

Atâta și nimic mai mult! Pentru păcatul acesta nu forul civil e chemat să reguleze pe un preot, și chiar de aceea credeam noi, că afacerea va fi promovată forului bisericesc, care, în cazul cel mai rău, avea să-l judece pentru-că a făcut scandal în biserică. Forul civil a depășit marginile competenței sale și s'a pus judecător peste un preot în lucruri de aceea, cari nu se țin de el să le judece. E o afacere disciplinară, pentru care ordinariatul singur era în drept să-l afle sau nu vinovat pe un preot al seu.

Dar' grozăvenia lucrului stă proprie în aceea, că păr. Ardelean a provocat să tacă pe nește babe, cari cantau ungurește. Aci îi buba. Limbei maghiare 'i-s'a denegat dreptul de a fi folosită în biserica românească grcat. și mai mult încă a fost dată pe ușă afară.

Asta era de neșufer. Dî Szabó Jenő, cu toți partizanii limbii liturgice maghiare, au trebuit să fie pătrunși de un rece fior, auzind de faptul, că în Sătmar, țeara făgăduinții, un popă valach a comis acest mare sacrileg. De aci furia și nesăbuja grabă de a-l oăndi. Mirare, că păr. Ardelean n'a fost deținut.

E rindul, credem noi, ca prea Ven. ordinariat diocesan de Orade să întrevină și să arete forurilor competente, că deși poate păr. Ardelean a greșit în chipul cum a purces, dar' în esență a avut dreptate: în biserica gr-cat. română, limba ce se folosește la toate serviciile religioase, este exclusiv numai cea română; nici o altă limbă n'are drept să răsune înaintea sfântului altar.

Nu ne îndeam un moment, că doar' întrevinerea aceasta nu se va face. E vorba de un preot, care e lovit cu asprimea legii, pentru că a ținut la dreptul bisericii sale. Și ordinariatul de Orade nu-l poate lăsa pradă calvinilor, cari totdeauna au vrut să umilească biserica românească.

Ordinariatul de Orade nu poate privi indiferent în fața oăndei dela Sătmar, oăci e vorba să se știe odată

mare și cu un entuziasm atât de mare, cum rar să mai poate afla.

Și într'adever mai arătați-mi în întreagă istoria bisericii și națiunii noastre un bărbat, al oăruui suflet să fie fost un deposit atât de puternic de energie și înșuflețire cum a fost al seu.

Inocențiu prin cuvintele și faptele sale a confirmat zisa Mântuitorului, că *«păstorul cel bun sufletul și-l pune pentru oi»*. *«Cu focul dragostei fiind aprins de foc n'a băgat seamă»*, ci preferind tuturor intereselor sale personale binele și fericirea oitelor sale iubite și desconsiderându-și pentru aceasta chiar propria vieșă a putut zice oă: *«asa sânt dispus în sufletul meu, încât toțe pot face în folosul clerului și națiunii mele asuprite spre mărirea lui D-zeu și înaintarea bisericii, nu mă îndoesc a duce în deplinire chiar cu vrsarea sângelui meu propriu»*.

O altruism fără margini, o adevărată escă de abnegațiune, unde... unde și la cine te vom pute afla în forma și măsura aceea, în care erai un ce aproape inseparabil de firea și persoane acestui bărbat mare și fără păreche în istoria bisericii și națiunii noastre?!

Cu atâta zel și cu atâta insistență pretindea *«Inocențiu»* respectarea și ob-

servarea drepturilor, ce competeau poporului român în virtutea trecerii lui la unire, în urma oăreia avea să fie declarat poporul român de a VI-a națiune liberă și privilegiată; încât să pune pe picior de răboiu tozmai dela început cu reprezentății staturilor, ba ajunge până acolo, de petrecerea lui în mijlocul dietei devine pentru el un adevărat martiriu.

Dar' ura cea înverșunată ce o nutria staturile față de pop. român și mai ales acum față de energetic și înflăcăratul lor Epp. Inocențiu era obstacolul acela puternic, care călcând în picioare fără nici o milă simțul de dreptate lăsa neresolvate toate plângerile și protestele lui Inocențiu, și care nu lăsa nici un moment binevenit ca să nu făurească și să nu arunce cu droaia acuză contra lui.

Și fiindcă el pentru purtarea sa energetică și resolută nu întâmpina mare bunăvoință din nici o parte și fiindcă forțele luptătoare erau cât se poate de neproporționate; luptându-se unul contra multimii, a fost o urmare firească, ca să pice cel în debil, a fost o urmare firească ca Inocențiu să devină pradă furii dugmanilor sei din care oășă forțat de felinrite atentate morale și amenințat și înfricat chiar și cu de cele fizice, e silit să se refugieze la Roma. Ajuns în

exilin și constrins de triste împrejurări abzice de episcopie, și apoi sărman fără rude și fără de pretini, moare pe țărături străine departe, de acela pe cari atâta 'i-a iubit și cari atâta 'l-au iubit.

Eată cine a fost Inocențiu Micu Clain!

Fala noastră, fala întreg neamului românesc.

Sentimentul recunoștinții, cel mai de frunte sentiment al unei inimi nobile și cultivate, și manifestarea, acelaia prin fapte reale palpabile, cu aranjamentul cel mai convingător și nota distinctivă a unui popor cult. Așa încât în timpul nostru monumentele ridicate bărbăților mari să consideră cu tot dreptul de termometru cultural al unui popor.

Și cu tot dreptul trebuie să constatăm, că noi Români de dincoace de Carpați în privința aceasta nu ne putem lăuda absolut de loc, nu oă doară nu am fi avut bărbăți mari, nu, pentru-că acolo era Inocențiu, care a deschis seria neîntreruptă a luptătorilor și martirilor conștiinții și libertății noastre naționale și care e primul nu numai considerându-l în seria numerică, ci și în privința energiei, cu care a luptat.

(Va urma).

Revista esternă.

Serbia.

«Ung. Tel.-Korr.Bureau» anunță, că păgirea pe față ca pretendent a prințului Carageorgievici a făcut mare impresiune în Belgrad, îndeosebi la curte, oăci un astfel de pas părea o imposibilitate până înainte de asta cu câțiva ani. Manifestul pretendentului a făcut o impresiune adâncă, este exclusă însă pentru acum o mișcare revoluționară în favorul lui. Știrea adusă de foi, că Austria și Rusia s'au înțeles în privința succesiunii la tronul sârbesc, 'l-a atins foarte neplăcut pe regele. După cum se șvonește, el va trimite în curând un bărbat de încredere la curțile din Viena și Petersburg, ca să spună părerile regelui în privința succederii la tron.

În dekursul dezbaterii asupra legii comunale s'au ivit diferențe serioase între majoritatea scupcinei și guvern. O crișă ministerială nu e exclusă.

Anglia și Transvaalul.

După-cum comunică *«Daily Mail»* și *«Kölnische Zeitung»*, răspunsul englez la nota olandeză e un refuz hotărât, El e motivat cu aceea, că guvernul olandez, după însași mărturisirea lui, nu are mandat dela Buri în privința aceasta.

Dr. Leyds declară printr'o notă publicată de ziare, că republicile n'ar fi cerut exclusiv Olandei să intervie, ci că

exilin și constrins de triste împrejurări abzice de episcopie, și apoi sărman fără rude și fără de pretini, moare pe țărături străine departe, de acela pe cari atâta 'i-a iubit și cari atâta 'l-au iubit.

Eată cine a fost Inocențiu Micu Clain!

Fala noastră, fala întreg neamului românesc.

Sentimentul recunoștinții, cel mai de frunte sentiment al unei inimi nobile și cultivate, și manifestarea, acelaia prin fapte reale palpabile, cu aranjamentul cel mai convingător și nota distinctivă a unui popor cult. Așa încât în timpul nostru monumentele ridicate bărbăților mari să consideră cu tot dreptul de termometru cultural al unui popor.

Și cu tot dreptul trebuie să constatăm, că noi Români de dincoace de Carpați în privința aceasta nu ne putem lăuda absolut de loc, nu oă doară nu am fi avut bărbăți mari, nu, pentru-că acolo era Inocențiu, care a deschis seria neîntreruptă a luptătorilor și martirilor conștiinții și libertății noastre naționale și care e primul nu numai considerându-l în seria numerică, ci și în privința energiei, cu care a luptat.

(Va urma).

el s'a adresat tuturor guvernelor spre a găsi un mijloc de a pune capăt răboiului.

Știri mărunte.

Ziarele londoneze comentează mult declarațiile lordului Chamberlain, cu privire la eventuala retragere a proclamației care declară limba engleză ca limbă oficială la Malta.

Guvernul chinez a depus în 1 Februarie la comisiunea de bancă din Șanghai prima rată de 1,200,000 taeli din despăgubirea de răboiu.

Cronica zilei.

Sibiu, 3 Februarie n. 1902

Dar. Institutul de credit și economii *«Arieșana»* din Turda la distribuirea sumelor votate pentru scopuri culturale și de binefaceri având în vedere starea miseră a unor școale grcat. din protopopiatul Arieșului, a binevoit a contribui 50 coroane, cu care sumă procurându se manuale școlastice, acelea s'au împărțit la școalele din Bagin, Varfalău, Șomfalău, Poiana-Arieșului și Ghiriș. Pentru această jertfă generoasă în numele senatelor școlastice competente subșorșul aduce și pe această cale mulțumită cordială onor. direcțiuni a băncii *«Arieșana»*. Luna, 30 Ianuarie 1902. *Simeon Pop*, protopopul Arieșului.

Archiducele Rainer doctor ad honores. Facultatea filosofică a universității din Viena, din prilegiul nunții de aur a archiducelui Rainer, 'l-a promovat de doctor ad honores, pentru meritele ce le are pe terenul filosofic.

Grațiatii. Din ocazia oășătoriei archiducesei *«Elisabeta»* cu principele *«Windischgrätz»*, Maj. Sa a grațiat cinci condamnați la moarte, schimbând pedeapsa cu închisoare pe viață. Toți cinci grațiatii sânt din Stiria.

La fondul de 20 bani, întemeiat de *«Reuniunea sodalilor noștri»* pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români din Sibiu, au mai contribuit următorii: d-na Margareta Moldovan, Vasile Meșter, S. M., Ioan Băila, Nicolae Rădnean, Ioan Scrob, Iulian Pop, Eugenia T., Alexandru Moldovan, Victoria I., Victor Tordășian și Dr. Vasile Dan, adv. fiecare câte 20 bani.

Prințul de Galles a sosit la Londra din călătoria ce a făcut în Germania și care, cu tot fastul și cordiala primire ce li s'a făcut de împărat, nu 'l-a mulțumit.

Populațiunea a păstrat față de prinț o atitudine de o răceală absolută: nici un strigăt, nici o aclamare. La ferestre nici un stindard englez.

Din potrivă, împăratul, pe tot parcursul până la gară, a fost cu entuziasm aclamat. Populațiunea a vrut pe semne să manifeste vedit ostilitatea față de *«Englilera»*, prin această atitudine așa de caracteristică.

Întoarcerea Italienilor din China. Oficerii și marinarii italieni, cari s'au întors din China, au fost întâmpinați la Neapole cu înșuflețire mare și demonstrații entuziaste.

Împăratul Germaniei a telegrafiat consulului german din Neapole să oară regelui *«Victor Emanuel»* permisiunea de a pute asista la sărbări.

Demonstrații în camera belgiană. Cu ocazia discuției în camera din Bruzella, a cererii de urmărire a deputatului socialist Maccis, s'a produs un mare scandal. Galerile publice au fost evacuate și s'a făcut 5 arestări. În vâlmașul mare s'a produs între clericali și socialisti. Presidentul a ridicat ședinta în mijlocul șomolului.

Tuberculoza în Anglia. O ordonanță regală în Anglia o comisiune însărcinată să facă o anchetă și să stabilească un raport asupra punctelor următoare:

- 1. Tuberculoza la animale și la om este oare una și aceeași?
2. Transmiterea tuberculozei este posibilă reciproc între animale și oameni?
3. Dacă da, în ce condiții transmiterea poate ea să se producă dela animale la om și viceversa?

Comisiunea se compune din cinci profesori de patologie, din care unul dela Colegiul veterinar regal.

Boala metropolitului Moldovei. Anunșam și noi, că I. P. S. Metr. Moldovei s'a îmbolnăvit. Celim în foi din România, că cererile politice și eclesiastice de aco s'nt preocupate de starea sănătății I. P. S. Metropolitului care continuă a slăbi, dar' cu toate acestea mânăncă puțin și chiar primește visite și semnează diferite lucrări.

Tibad Antal, fost secretar de stat în ministerul de interne, membru al judecătoriei administrative, a murit Sămbătă în Budapesta, în etate de 59 ani.

Cor nou. Ni-se scrie din Biscarea: Cu multă bucurie au sărbăt zilele de Nașterea și de Botezul Domnului locuitorii din comuna Biscarea, căci au avut prilejul să audă noul cor instruat de tinerii școlarii Opișta. Și până acum cântau școlarii dela școala de stat din colonia Simeria, instruați în cântările bisericești, răspunsurile dela sfânta liturgie, formau deci și ei o podoabă în biserica. Locul lor l'a ocupat acum corul, compus tot numai din fragedul tineret.

Tinerele Gavril Opișta, cunosător de muzică instrumentală, grupă în jurul seue tineretului de ambe sexe, feciori și fete. În început după multe eforturi s'au angajat 12, de prezent numărul acela trece peste 30 de persoane. S'au aflat și câțiva tineri și bătrâni, ca să pună pedeci, dar' străduințele lor contra lumii n'au isbutit.

Răspunsurile liturgice, compuse după liturgia dlui Cunțan, profesor de cant la teologia gr. or. din Sibiu, le-au executat peste așteptare. Frumuseța aceasta s'a sălăsluit adino în inimile creștinilor, cari îi sânt mulțumitori.

Glăsurilor.

Teatru. Aseară s'a dat opera comică »Frumoașa Helena« (»Die schöne Helene«). Public a fost foarte numeros. Teatrul ticat. Rolul principal, Helena, l'a avut Iohanna Fischer-Frey. Pe Paris la reprezentat Richard Burger. Atât Helena cât și Paris i-au dat toată osteneala să ne facă o seară plăcută. A mai excelat apoi simpaticul actor Franz Redl în rolul de augur al lui Iupiter, care cu humor și cu apropierea lui potrivite a stîrnit risul publicului. Agamemnon (Feist), Menelaus (Orthaber), Achilles (Swoboda) etc. încă și-au jucat roiele bine. Decorațiile precum și muzica au satisfăcut mulțumirii publice.

Frica de Mahmud Damad-pașa. Poarta se vede că nu are liniște, până nu-l ăție în ghiarele sale pe Mahmud-Damad-pașa. Ei-are acesta renunțat categoric la »plăcerea ospitalității turcești. Din Constantinopol se anunță acum espulsarea jvnelor Constantinariș. Frații Constantinariș sânt bănuși de a fi dat ajutor lui Mahmud Damad-pașa spre ășurarea fugii din Turcia. Pașa petrece acum în France. Poarta a provocat și guvernul francez pentru estradarea lui Mahmud Damad, — a fost însă respinsă repeși, asemenea celorlate state. De graieba, frica îi mare stăpână unde se pune!

Imprumutul capitalei rușești. »Novoje Vremia« scrie, că Țarul și-a dat învoierea pentru un nou imprumut al orașului St. Petersburg de 30 milioane ruble. Din suma aceasta se va institui reșea de telefon, două poduri peste Neva, un spital pentru băieți etc.

Locuitorii Londrei. Conform ultimului recensământ, Londra are 4,536,541 locuitori. Acesta însă este numai numărul locuitorilor din așa numitul maregraft Londra. Celelalte maregrafate vecine: Lutvrey, Kent, Essex și Hertford s'au constituit în Noua-Londră, cu vre-o 2 milioane de locuitori. Cu această parte nouă capitala Angliei numără 6 1/2 milioane locuitori, adecă pe câți are România întreagă.

Duce iudofil. Lucele Stegfiord de Bavaria a demisionat din armată. Ziarele din München anunță, că motivul demisiei este faptul, că el are intenția de a se căsători cu o tineră arevică.

A apărut »Buletinul industrial« nr. 12 cu sumarul următor: Discurs pronunțat la 15 Octombrie, cu ocazia deschiderii școlii de ucenici, de dl profesor Marin Alexandrescu. — Macara rotativă electrică de 1500 tone din portul Bremerhaven. — Mecanică alimentară: Transformații și combinații de migări mecanice; Curele și coarde. — Mineralogia ferului. — Consultațiuni practice: Umezeala (igrasia) la construcțiuni și mijlocul de a o combate; Umezeala provenită din aer. — Curățitor de ape pentru impedecarea formării petrii în cazanele cu aburi. — Cronica: Balonul dirigibil Henry Deutsch; Un mare pod în beton armat; Statistica fabricilor din Ungaria; Acetilena din petrol; o mașină de abur fixă de 10,000 cai putere. — Micile invențiuni: Aparat pentru scos apă din puț. — Informațiuni. — Proceduri și rețete utile: Achet pentru lipit porțelane și faeantă. — Anchetă asupra producțiunii meseriașilor prin școlile de meserii ale statului, comunelor și județelor, cu pozițiunile lor actuale. — Oferte și cereri de servicii. — Bibliografie: Cultura intelectuală a lucrătorilor industriași; Reviste apărute.

Mulțumită publică. Cu ocazia unei serate festive ținută la 2/15 Decembrie a. c. în memoria marelui arhiepiscop Andreu baron de Șaguna, au încurs următoarele oferte benevole, pentru fondul corului bisericeii gr. or. române din loc dela următorii domni:

- Dela I. P. S. Sa dl Metropolit Mețianu 15 cor.; Dr. Alexandru Moosonyi 10 cor.; Dr. Ioșif Gall 40 cor.; George Ioanovici 40 cor.; Iuliu Pușoraru 30 coroane; Victor Ciucurano, consul general al României 10 cor.; Ioșif Pop 5 coroane; Ghenadie Bogoevici 10 coroane; Ioan Poruțiu 2 cor.; Locotenent Blăndu 2 cor.; Sublocotenent Anton 2 cor.; A. Banciu 2 cor.; inginer Surdu 2 coroane; Ioan Perin 1 cor.; George Zărie 1 cor.; Ioan Lupăș 1 cor.; Savu Demian 1 coroană; Aurel Iorga 1 cor.; Filip E. Mihaiu 2 cor.; Marcu Boldovină 1 cor. Marimonșilor donatori li-se aduce respectuoasă mulțumită. Budapesta 17/30 Decembrie 1901. C. Popescu, dirigent. G. Domilescu, cassar.

Știri meruante. Primăria capitalei București a însărcinat pe arhitectul paisagist Redon din Paris, care a visitat în ultimul timp capitala, să întocmească mai multe planuri pentru parcuri și grădini.

— În seara de 24 Ianuarie st. v. aniversarea unei principate, la teatrul național din Iași se va da o reprezentație populară.

— Din tablourile eminentului pictor Grigorescu, espuse la Ateneul din București, s'au vândut deja în valoare de 80,000 lei. — Maj sunt de vândut încă vre-o 50 de tablouri

— De câteva zile timpul este oribil în Italia-de-sus. Ninge groaznic. Aproape de Vicoenza un pichet de guarzi vamali au fost cuceriti și zăpădi.

— Șapte deținuți la închisoarea din Danzig au isbutit să evadeze.

— Din Yokohama (Japonia) se telegrafează, că aproape de Amori, 219 soldați fiind surprinși de o furtună cu zăpadă au murit.

AVIS.

Domnii membri ai clubului municipal român din comitatul Sibiuului, s'nt invită prin aceasta la conferința clubului, care se va ține Joi, în 6 Februarie n. a. c. la 5 ore seara în localitățile casinei române din Sibiu.

Obiectele conferinței sânt cele indicate în programul elaborat pentru adunarea generală extraordinară a comitetului municipal din comitat. Sibiu, convocată pe 7 n. l. c.

Sibiu, în 3 Februarie n. 1902. Ioan de Preda, Dr. N. Veeceera, președinte, secretar.

Vieța socială.

Petreccri.

În Cămpeni s'nt aranjează la 9 Februarie a. c. în hotel »Kerczo« o petrecere cu dans, venitul căreia este destinat pentru procurarea de vestimente proțesti la biserica gr.-cat. din Cămpeni.

— Tot la 9 Febr. a. c. se va ține în Sebeșel, în localitatea pictorului S. Henția, o producție musicală-declama-torică împreună cu dans. Venitul este destinat fondului școlar.

Abonament lunar

La Februarie st. vechiu invită Administrația ziarului »TRIBUNA«.

Legenda floarei soarelui.

Stefan-Vodă avea o fată mută, dar' frumoasă, de nu l'ar fi găsit păreche în cuprinsul pământului. Domnului nu-i mergea mânia la inimă și odihna în oase de amărit ce era. A întrebat el de lume, s'a sfătuit cu vraci și cu toți cărturarii timpului dar' n'a dat de leacul mușei.

La urmă, așa într'un amurgit de vară, iată vine la Domn o babă, — de bătrână de-și gidila pieptul cu nasul de încovoiat — și-i povățuiește să cheme pe Soare la mese și să-și cinstescă-o după toate rinduielile convenite fețele strălucite. După ospet, când toți ar fi în toane bune, se trimite fata și se cerșească o sărutură dela craiul zilei, că numai decăt odrasla lui dragă are să prindă la graiu.

Voevodul îmbrucurat pune la cale mare păgătire.

Pe capul stăpânitorului era însă un blăstēm. Cum se făcu, că Piaza rea aude de gândurile domnului și ca să-și încurce deslăgurea, aleargă fuga în răcorile întunecoase dinspre lună-răsare și găsește stăpâna nopții bocindu-se de necredința soarelui. Ea se văieța că n'are parte de bărbat, că nu pricepe de ce fuge de dina și o lasă să alege ca o demetocică în urmă. Ziua tânguioș: »Mă bine mă facea m. ici-mea muritoare că toți aș fi avut parte de soț, dar' nu zina, cu ptelele învâlvătaite de lumină și cu sufletul întunecat și umeđ ca o peșteră neumublă«.

Soarele rea prin la nădejde și cu întorsături meșteșugite de vorbă, îngână cătră lună: »Până acum tot se chiamă că ai avut bărbat, de aci încolo te lasă de tot, că el se însoara cu fata lui Ștefan, stăpânu pământului. Eată chiar deseară li-i nuntă«.

Doamna nopții, decăt să turbe. Iei aprinde argintul din față și fulgerând de răsvărire, se jură pe strălucirea ei că are să nimicească vâstarul îndrăsnelului voevod.

În noaptea ospetului, luna s'a dosit după sprânceană codrilor vecini pândind se și zărească dușmanca, pentru-ca s'o adrobească.

Soarele, un făt-frumos cu plete de lumină, chefua cu Vodă și cu toată Curtea.

Când, pe la sfirșit, intră în sală fata domnului, împodobită ca o primăvară caldă. Dă ea în genunchi la picioarele soarelui și i cere o gură de mântuire. Luna furioasă, se ridică turbată peste straja codrilor negri, aruncându-se întrun brău tremurat de lumină și pëtrunde pe fereastra palatului, A căzut peste fața rugătoare a fetei ca o ploaie de blastēm și i-a topit chipul în floare galbenă.

Cu toți s'au îngrozit de turbarea nedreaptă a lunei. Bătrânul voevod, cu fața indurerată de obida, prinde a spune stăpânei rătăcite a întunerecului tot jarul înclăreământului seu suflet. Luna neîncredătoare sta rece și fulgerătoare. Mesenii bociau și ei povestea tristă a odraslei fără noroc.

Soarele întăritat își prinde nevasta de beșugul instatut al razelor și i face vent pe fereastră, de o înămoște departe în vaturile norilor. După aceasta ia pe palmă copia înflorită a temutului stăpân pământean și i-o sâdește în grădina, pînre celelalte podoabe, ca s'o abă în de aproape spre mângăiere.

De atunci floarea soarelui cu fața ei galbină și înflorată de durere, își întoarce vechiul chip întristat înspre strălucirea craiului zilei, cerșitorindu-și sărutarea mântuitoare...

Ioan Adam.

Bibliografie.

Mormântul lui Bărnuf. Institutul nostru a scos în editură carti postale ilustrate cu mormântul lui Bărnuf la Bogaș-română. Cartile postale im-podobite cu acest monument național sânt foarte frumoase. Atragem atențiunea amatorilor de cărți ilustrate asupra lor. În orice cas facem un lucru bun și românesc, dacă răspândim astfel de cărți, cu ilustrații naționale, în loc de-a trimite la cunoșcuti ilustrate cu subiecte străine, adese ori fără gust.

Ilustratele cu mormântul lui Bărnuf costă bucata 6 bani (3 cr.). Venzătorilor se dă rabat convenit.

Higiena sau cartea sănătății, manual pentru școlile populare, de Dr. St. Erdőși, medic în Orăștie. Blaș, 1900. Prețul 30 bani.

Scrisori cătră plugari, de Constantin Sandu, diplomat al școlii de agricultură dela Herăstrău.

Este o broșură a bibliotecii populare a administrației domeniului coroanei. Administrațiunea domeniului coroanei a editat acum 19 broșuri pentru țărani, de cuprins mai cu seamă economic »Scrisori cătră plugari« este broșura sau cărticica a XIX-a și e împodobită cu portretele MM. LL. Regele și Regina și cu mai multe ilustrații în text.

Cărticica cuprinde mai multe capitole economice, instructive, d. e. Plăguri. — Arături. — Grape. — Sămăna- tui. — Despre fonațe etc., scrisă toate în limba șor, popular.

Romanșe și cantece de Heine. Traducere în versuri de St. O. Iosif. București, edit. libr. H. Steinberg. Prețul 2 lei.

Prăsirea pomilor, prepararea și păstrarea poamelor, de Nicolau Albani, învțător dirig. domeniului în Sămbăta- inferioară, com. Făgăraș.

Îmbrucătoarea propagandă, ce se face de un șir de ani pentru lășirea pomăritului atât de rentabil la noi, e de a se mulțumi în prima linie acelei pleiade de învțători harnici — nu prea mulți până acum — care prin vorbă și faptă s'au făcut apostolii lui. În fruntea acestora trebuie pus dl Nicolae Albani, care în decurs de 16 ani, pe lângă multele conferențe pomologice ținute prin comuna comitatului Făgăraș, a distribuit parte din propria-i grădină școlară, parte mijlocind dela păpiniile școlului la 20,000 pomi. În cărticica de față, înzestrată cu multe și frumoase ilustrații, și-a depus rodul experiențelor sale făcute într'un șir lung de ani pe terenul pomăritului. Într'un limbaj popular des-copere într'un mod firesc tainele pomă- ritului, începând cu căștigarea seminții, cultura pădușurilor, altoitul și terminând cu cultura altorilor și arătarea mijloace- lor, cari se ne ajute a valorisa cât mai bine poamele.

Cartea, și ca exterior foarte plăcută se poate procura cu prețul de 30 cr. (60 bani + 6 bani porto) dela autor sau dela »Tipografia«, societate pe acții în Sibiu.

Tablouri românești.

La administrația »Tribunei« se află de vnzare următoarele tablouri, cari fac podoaba ori-cărei case românești:

- Portretul Metropolitului Andreu baron de Șaguna . . . cor. — 40
Portretul Metropolitului Sterca Șuluțiu — 40
Portretul profesorului Gregoriu Silași — 30
Prefectul Avram Iancu în fruntea oștirii — 40
Portretul Il. Sale dlui Dr. D. Radu, episcopul Lugojului . . . — 30
Catedrala din Blaș — 60
Conferința națională dela 1894 . . . — 3. —
Români la Debreșin — 60

»Versuri« de Demetrius. Un drăgălaş volum de poezii a apărut în ediția asociațiunii »Arta« din Buzău, cu titlu simplu de mai sus; autorul anonim Demetrius este un tiner originar din Transilvania. Volumul acesta este începutul publicării unui șir de lucrări ale scriitorilor nostri tineri. Prețul volumului de 160 pag., hârtie fină, 4° este numai 2 lei. Se află de vnzare la tipografia »Crucea« în Buzău, precum și la librăria noastră.

Carnetul roșu este titlul unei interesante romane nihiliste, tradusă din germană de Moșul și apărută zilele acestea. De vnzare la tipografia A Mureșan, Brașov. Prețul 60 bani.

Patriarhale. Poezii de St. O. Ioșif. București, editura librăriei H. Steinberg 1901 Prețul 2 lei.

Pentru învțători. Cunoscutul ABCD ar: Micul prietin al copiilor adecă Cartea pentru învțarea scrierii și citirii de Silvestru Moldovan a apărut la tipografia archidieceșană din Sibiu, în a doua editie, revizută și augmentată.

Acest abcd-ar cuprins după cel mai practic metod, este unul dintre cele mai bune manuale de acest fel, asupra căreia atragem atențiia învțătorilor. Prețul broșat 44 bani legat 50 bani. Se poate procura dela librăria archid. în Sibiu.

Stilistica practică sau regule și exemple pentru tot felul de epistole, petițiuni, acte și documente de I. F. Ne-grușiu. Ed. III. Sibiu. Tip. W. Krafft. Prețul 80 bani. Ceea-ce ridoi! Îndeosebi valoarea manualului sânt împărșirea metodică, pricepera de deseal încărunit în munca pe terenul acesta dovedită cu acest privilegiu și exemple luate tot din scriitorii nostri de seamă. Cartea are aprobarea ministerială și e introdusă la toate gim-nasiile noastre, o nouă dovedă, că aplicați ei a satisfăcut dela început o necesitate adânc simțită.

Confecționarea pâlărilor de pază de D. Popescu, învțător, ediția III. București, 1901. Cu multe figuri. E una din eselențele cărtic-elilor cari compun biblioteca poporală a administrațiunii domeniului coroanei.

Dișion germano-român pentru școală și conversațiune, de T. Alexi. Ed. V. Editura libr. H. Zeidner, Brașov, 1901. Prețul 3 cor. 60 bani (4 lei). Cuvintele cumpuse au fost subsumate celor originale cu mai mare severitate și spațiu căștigat astfel a folosit pentru explicări raseologice și intercalarea de vorbe noue.

Originea cuvântului Valah de Dr. Dimitrie Magdu, Sibiu, »Tipografia«, soc. pe acțiuni, 1901.

Prețul unui exemplar 50 bani. Se poate procura dela librăria W. Krafft în Sibiu.

Mama sfântului Augustin, de Emil Bougaard episcop de Carvea (Franca), traducere de Salba. Lucrarea aceasta este tipărită în editura și cu cheltuiala dlui Dr. Elis Dăianu.

Salba — după cum spune dl Dr. Dăianu — este pseudonimul ce și l-au ales la anul 1892 elevii români ai seminarului catolic din Budapesta, cari au făcut traducerea. — Dl Dr. Dăianu a luat asupra-și editarea. Jumătate din venitul curat ce va rezulta, l'a menit pentru un scop național-bisericesc. — Prețul 2 coroane. De vnzare la autorul în Blaș.

Istoria literaturii române în secol. al XVIII. (1688—1821), de N. Iorga, prof. la univers. din București. Vol. I. (550 pag.) Epoca lui Dimitrie Cantemir. — Epoca lui Chesarie de Rimnic. București, 1901. Prețul întregii lucrări (3 volume) 20 lei.

Vol. II. Epoca lui Petru Maior, are următorul cuprins: Curente și influențe. — Istoriografia renovațiilor în istorie. — Școala de oronografie a istoricilor din Ardeal. — Studiile asupra limbii: filologiei din principate și din Ardeal. — Legăturile noue culturale între Ardeal și principate. — Istoriile de tranșie în aceste țări. — Literatură religioasă. — Influența apuseană în literatura beletristică și științ. Noue genuri literare. — Triumful spiritului nou: Asași și Lazăr.

Escursuri. Cronicele moldovene înainte de 1688. — O istorie românească a Crăiei Ungurești. — Cronicele moldovene înainte de 1688. — Alcătuitorii de condici. Prețul unui volum 5 lei.

Moș Călin, novelă de Dorin. Budapesta, 1901. Tipografia L. Krammer, Căomri-ut 44. Prețul 20 bani.

Novel, de Ioan Pop Rețeganul, este titlul unui volum ce a apărut acum în București, în editura librăriei Leon Alcalay. Conțin bucatile: Firușă Nujului, Cersitorul, Tudorica, Minte de mușier și pace! Bieșul Istode, Mîru Pascului, Peșrea Iovului, și se află de vnzare la autorul în Arșeg, prețul 1 cor. — Tot acolo se află și scrierile lui Novale și Șchișe, asemenea cu prețul de 1 coroană. Această scriere conține: Nobilea, Pocașin, Blăndocul, Osmă Biseria, Pocașin, Popa Toma, Savina și Susana cea nebună. Ambele aceste scrieri le recomandăm cetitorilor nostri ca scrieri morale și lesne de priceput.

Novel, de Dorin. Budapesta, 1901. Tipografia L. Krammer, Căomri-ut 44. Prețul 20 bani.

»Versuri« de Demetrius. Un drăgălaş volum de poezii a apărut în ediția asociațiunii »Arta« din Buzău, cu titlu simplu de mai sus; autorul anonim Demetrius este un tiner originar din Transilvania. Volumul acesta este începutul publicării unui șir de lucrări ale scriitorilor nostri tineri. Prețul volumului de 160 pag., hârtie fină, 4° este numai 2 lei. Se află de vnzare la tipografia »Crucea« în Buzău, precum și la librăria noastră.

Carnetul roșu este titlul unei interesante romane nihiliste, tradusă din germană de Moșul și apărută zilele acestea. De vnzare la tipografia A Mureșan, Brașov. Prețul 60 bani.

Patriarhale. Poezii de St. O. Ioșif. București, editura librăriei H. Steinberg 1901 Prețul 2 lei.

Pentru învțători. Cunoscutul ABCD ar: Micul prietin al copiilor adecă Cartea pentru învțarea scrierii și citirii de Silvestru Moldovan a apărut la tipografia archidieceșană din Sibiu, în a doua editie, revizută și augmentată.

Acest abcd-ar cuprins după cel mai practic metod, este unul dintre cele mai bune manuale de acest fel, asupra căreia atragem atențiia învțătorilor. Prețul broșat 44 bani legat 50 bani. Se poate procura dela librăria archid. în Sibiu.

Stilistica practică sau regule și exemple pentru tot felul de epistole, petițiuni, acte și documente de I. F. Ne-grușiu. Ed. III. Sibiu. Tip. W. Krafft. Prețul 80 bani. Ceea-ce ridoi! Îndeosebi valoarea manualului sânt împărșirea metodică, pricepera de deseal încărunit în munca pe terenul acesta dovedită cu acest privilegiu și exemple luate tot din scriitorii nostri de seamă. Cartea are aprobarea ministerială și e introdusă la toate gim-nasiile noastre, o nouă dovedă, că aplicați ei a satisfăcut dela început o necesitate adânc simțită.

Higiena sau cartea sănătății, manual pentru școlile populare, de Dr. St. Erdőși, medic în Orăștie. Blaș, 1900. Prețul 30 bani.

Confecționarea pâlărilor de pază de D. Popescu, învțător, ediția III. București, 1901. Cu multe figuri. E una din eselențele cărtic-elilor cari compun biblioteca poporală a administrațiunii domeniului coroanei.

Pentru redacție și editură responsabil: George Mohan. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Ioșif Marschall.

„RIUREANA“, institut de credit și economii societate pe acții în Capolnoc-Mănăștur.

Convocare.

Prea st. acționari ai institutului de credit și economii „Riureana“ societate pe acțiuni se invită la

a III-a adunare generală ordinară,

ce se va ține la 25 Februarie 1902 st. n. la orele 10 din zi în localitatea institutului.

Programul adunării:

- 1. Raportul anual al direcțiunii.
2. Raportul comitetului de supraveghere asupra esaminării contului anual, a bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului curat.
3. Stabilirea bilanțului anual și fixarea dividendelor.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru direcțiune și comitetul de supraveghere.
5. Presentarea regulamentelor de serviciu și pensiuue, precum și eventuale propuneri din partea direcțiunii.
6. Determinarea scopului spre care la propunerea direcțiunii este a se întrebuița suma amintită în §. 53 l. g.
7. Alegerea alor 3 membri în direcțiune — la posturile devenite vacante prin sortarea făcută în sensul §-lui 29 din statute, precum și a unui membru în comitetul revisor.
8. Esmiterea alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Direcțiunea.

Stimații acționari se fac atenți la prescriesele §-lui 18 din statute, care sună: La adunarea generală au vot numai acei acționari cari cu cel puțin jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca atari cel puțin cu 2 ore înainte de adunarea generală au depus la direcțiunea institutului acțiunile sale eventual documentele de plenipotență.

Incheierea compturilor

pe al III-lea an de gestiune 1901 a institutului de credit și economii „Riureana“ societate pe acții în Capolnoc-Mănăștur.

Table with financial data: Active, Pasive, Intrate, Eșite. Columns include cor., b., and various financial items like Cassa în numerar, Capital social, etc.

Capolnoc-Mănăștur, la 31 Decembrie 1901.

Table listing directors and members: George Petrovan m. p., Ioan Dragomir m. p., Alesiu Stupar m. p., etc.

Bilanțul prezintă, precum și conturile profitului și al perderilor, confruntându-se cu cărțile principale și auxiliare ale institutului finite în bună ordine, — s'au aflat conform și exact.

Capolnoc-Mănăștur, la 27 Ianuarie 1902.

Table listing directors and members: Nicolau Avram m. p., Ștefan Birlu m. p., Nicolau Lupan m. p., etc.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții Apuseni, patria lui Horla și Ianou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Teara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murășului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sunt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, isvoare ș. a. Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei. Toste sările noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

Librăria W. Krafft.

Econoamă.

Pentru casa unui preot dela țeară se caută o femeie între 25—35 ani, bună econoamă, care să se priceapă în ale bucătăriei, grijei casei, curții și grădinei. Să așteaptă, ca să știe cetl și scrie. Femei văduve, fără copii, pot să-și asigure viitorul, conform purtării, ce vor avè. Ofertele, cari să cuprindă condițiunile și fotografia persoanei, să se adreseze la administrația acestei foi, de unde le va lua cel interesat. 40 1—3

Pentru fotografi, cari să vor retrimite, să asigură completă discrețiune.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“ soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ cuprinzând unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembrie 1899 publicat de Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 coroană, cu porto postal 1 coroană 20 bani.

Supplex Libellus Valachorum.

Cererea celor doi Episcopi români prezentată în numele națiunii române către Impăratul, la 1791.

Textul original și traducerea făcută de Dr. E. Dăianu.

Se află la toate librăriile românești. Prețul 1 coroană.

Studii Literare de Teodor Raica, profesor de liceu.

Cuprinzând: O gramatică-parodie. Veacul al XVI-lea. Codrul frate cu Românul. Monografia prepoziției „de“. O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români. Prețul numai 1 cor. 50 bani. Se poate procura dela Librăria W. Krafft.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Jhering traducere de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 coroane.

Această carte ar trebui să o citească și studieze fiecare Român, luptător pentru dreptul național. Se află de vânzare la: „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu

Chestiunea Română în Roma.

Conferența domnului Roberto Fava. Prețul numai 40 bani. Se află de vânzare la: Librăria W. Krafft.

Doi mari Metropoliti ai Românilor Andreiu bar. de Șaguna și Alexandru Sterca Șuluțiu. Portrete frumoase. Cărate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român. Prețul unui exemplar 40 bani. „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Din editura „Tipografie“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

- Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri cor. —30
Art. de lege XXI și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară —50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune —80
Aluășiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul „Societății de cumpătare“ —1.
Brote Eugen, Ținerea vitelor —24
Trifoiul —30
Costan T., Aur, novelă —40
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarata —32
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Muger —1.00
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți —1.60
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri —20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu —40
Reprivere din Paradoxe sociologice —40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886) —10
Russu-Șirianu I., Moara din vale, 8 novele —1.40
Simtion T., Păcate Domnești, novelă orig. —60
Simu R., Monografia comunei Orlat —50

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit. Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Ilustrații românești. Cărți postale cu ilustrații românești peste 20 variante, care de care mai fermecătoare. Se află cu prețul de 10 bani per bucată la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcei nr. 10. La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Din editura „Tipografie“, societate pe acțiuni în Sibiu. Biblioteca populară a „Tribunei“.

- 1. Padureanca. Novelă de Ioan Slavici, 12 ceele tip. broș., elegant. Un exemplar 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Pipereș Petru Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 30 bani.
7. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
8. Colăcărul. Obiceiurile teranilor români la nuntă, de Benedict Vicu. Un exemplar 16 bani.
9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndărălnic. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Răstăm de mamă. Legendă populară din gura Născudului De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Bojena Némceva, tradusă din limba boară de prof. Dr. Urban Iancik. Un exemplar cu 80 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrân. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Tanăscu, după A. Gevrey. Un exemplar 16 bani.
19. Conșoțoaia. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un peșter îndărălnic. Novelă de Björnsterne Björnson. (1886). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Țeară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Săpărătura. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit. Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.